

TELEGRAPFULU ROMANU.

Telegraful este de două ori pe săptămâna : joi și Duminică. — Prenumeratările se fac în Sabiu la expeditorul poștei pe afara la c.r. poste, en banigă prin scriitori francate, adresate către expeditor. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. sau pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Nr. 76. ANULU XVIII.

Sabiu, in 24 Septembre (6 Oct.) 1870.

ro provinciale din Monarchia pe anu sună 8. fl. era pe o jumătate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. și terii straine pe anu 12 po 1/2. anu. 6. fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intiala ora cu 7. cr. și urmă, pentru a noua ora cu 5 1/2. cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/4. cr. v. a.

Programu,

pentru congresulu naționalu bisericescu română, de religiunea ortodoxă, conchiamatu pre 1-a Octombrie a.c. — la Sabiu.

1. In 30 Septembre st. v. la 10 ore dimineață se va tine servitul dñeescu cu chiamarea s. Duchu în biserică din cetate.

2. A doua dî — 1-a Octombrie — dimineață la 9 ore, se voru aduna toti membrii congresuali in biserică numita, localul congresului, incunoscîntându-se metropolitul presedinte.

3. Sosindu metropolitul, și ocupandusi membrii congresuali locurile pregătite, se va constitui biroului interimalu.

4. Metropolitul presedinte va deschide congresulu, prin o cuventare solena.

5. Indată după deschiderea congresului, acesta va trece la verificarea membrilor congresuali.

6. Membrii congresuali suntu avisati a-si predă credentialele la presidiu.

Dela presidiulu congresului naționalu bisericescu română.

Alegeri la congresu.

In archidiaconata s'a alesu : in cerculu IV (mir.) Moise Branis ce ac-

tuariu ; in cerculu VII (mir.) Ioanu Pinciu jude-

primariu comit. ;

in cerculu XI (mir.) I. T. Popoviciu co-

merciante.

Eveneminte politice.

Dincolo de Leită s'au seversit in săptămâna trecuta o bucată din istoria monarhiei austro-ungurești. Scim de mai nainte de deschiderea senatului imperial și de deschiderea dietei Boemiei. Amendouă, cu deosebire cea din urma, aveau chiar marea de a obișnui diferența ce dură acum de ani între naționala cehica și constituția acceptată de senatul imperial cislaitanu. Partitul naționala și cea feudală cehica însă dela deschiderea dietei încocă, prelungă stăruința la pretensionile dreptului de statu și de incoronare alu Boemiei, a impiedicat și tramiterea de deputati in senatul imperial de acum cându se cerea mai cu intenție.

Foile „amice constitutione“ suntu pline de bucuria, pentru ca unu rescriptu imperescu îndreptat către dieta Bohemie, pare a pune capăt diferenției mai susu atinse. Rescriptul reproba in termini accentuati esitarea dietei pentru a trimit deputati la senat ; asigura de alta parte, că Majestatea Sea este decisa a asigură Boemiei neîmpărtășitatea și nealienarea pentru toate tempurile și precum antecesorii asi și Maj. Sea se va încoronă cu corona Boemiei, pentru de a exprime și mai tare unitatea, ce există intre corona și popor.

Unele disuare vieneze aducu sciri din Pragă, ea clubul cehilor este aplacut a nu dă ascultare rescriptului.

Durerile acestea constitutionale de dincolo de Leită incepă a fi resemnate și în Ungaria. Lloydul pestano și versa necadivu înainte de toate asupra regimului, o aluziune acelui, prin carea da de președintele Contelui Beust. Sunu multi și dincolo și dincoce de Leită, cari toate incurcaturile constitutionale din Cislaitană le ascriu cancelariului imperial.

Lloydul pestano, purcediindu dela rescriptulu

imperescu deschide o perspectiva, prin carea vede o multime de posibilități, in urmă căroră diferență intre dietă boemă și regimul nu aru mai lăsată. Impregirarea acelui va amană delegațiunile ad calendas graecas și nu se va mai putea vota budgetul. Lloydul pestano amenintă in fine, pentru eventualități de acesta cu §. 41 din legea de complanare. Conformu acestui §. dietă Ungariei poate aduce unu concluzu prin care sa îndrumă pre ministrul de finanțe ungurescu a nu dă pentru budgetul comunu nici una cruceriu, pâna cându budgetul comunu nu s'a statorit pre calea constitutională de delegațiuni. Dupa ce Lloydul pestano le amintesc nemtilor de dincolo acesea, le mai trage atenționea, ca urmările ulterioare ale procederii celei dubia și clatinătoare le voru portă acea, cari voru face, că masină comuna a Statului sa stă pre locu.

Telegramu.

Deva 4 Oct. Adunare numerosă. Hodosiu presedinte. Hodosiu, Vulcanu tienura discursuri. Subscrerile de membri și oferte arméza.

Sabiu 23 Septembre. Eri s'a serbatu bisericescu onomastică Majestătiei Sele a imperatului și Regelui nostru Franciscu Iosif I și in biserică nostra din cetate. Elevii institutului cu corpulu profesorilor in frunte a asistat la cultul d-dieescu ; iera diu directoru seminarialu I. Hanni a și eu o parte din corpulu profesorului au celebrat sănta liturgia, la care susu amintitul domnului a cetea rugaciunea din genunchi pentru indulgă și fericită viață a Majestătiei Sele.

Conferințele invetatoresci din protopopiatul Ialu Brăsioiu.

Conformu decisiunii conf. inv. din a. tr. s'a tinență conf. inv. din acestu protopopiatu estempe în 24, 25 și 26 Augustu la Turchesiu sub presidiul rev. dd. protopopu Ialu Brăsioiu Iosifu Baracu.

La aceste conf. au luat parte toti invetatorii din protopopiatu, precum și urmatorii ospeti : dd. R. Popa, E. Verză și I. Danu parochi in Satulungu, T. Barseniu p. la Darste, I. E. Popoviciu și I. Popescu parochi la Cinciari, B. Pittișiu, G. Persianaru și N. Mihaltianu parochi la Brăsioiu, I. Odor și I. Pasiu p. in Turchesiu, P. Carstociu p. in Bacsalau, I. Verză p. Cernatu, G. Marde p. in Tarlungeni ; I. Scurtu prof. in Brăsioiu ; căti-va dintre membrii com. par. la Turchesiu și alti poporeni.

Dupa servitulu dumneiescu cu chiamarea Duchului Sântu rev. dd. prot. I. Baracu au deschis conf. prin o cuventare amesurata scopului de cuprinsul urmatoriu :

Mai întâi salutăza pre inv. presenti, arătându-si totudeodata placere, că dupre cum la conf. de pâna acum, osia și la acestea cu zel și tactică sa stăruiescă a reusit cu unu rezultat imbuscuratoriu.

Vorbesc apoi despre folosulu, celu aduce poporului scolă, și despre ceea ce sa cere dela creștinului, care a invetat la școală.

Omulu este cea mai sublimă creatoră a lui Dumnedieu pre acestu pamentu ; totu-si, cându se nasce, este asi debilu, incătu nu se poate ajutori pre sine. Cautându la animale dela celu mai micu pâna la celu mai mare, vedem, că, indă ce a aparut pre pamentu, se poate ajutori pre sine intru a se sustine. Instinctul îndrumăza pre animale,

să-si cante nutrimentu, să-si zidescă locuinție, să-si cante și aile locuințele pâna să în tierile cele de dincolo de mare. Nu sta înse lucrul asi și cu poterile susținute ale omului ; acestea i stau ascunse in subiectulu suștului seu, dupre cum metalele cele nobile infăsurate in deosebite alte minerale in sinulu pamentului. Dupre cum se canta metalele cele nobile, asi și facultățile spirituale in copilu trebuesc cautate, desceptate, nutrit, luminate și desvoltate; iera aceasta lucrare mare și grea, dă totușo data forte nobile și de cea mai mare însemnatate suntu chiamati a o seversi inv., și o potu aduce la indeplinire numai inv. harnici in scole.

Copilul se desceptă intre semenii sei, curiositatea, care o vedese elu mai anteiu, lu motivația, a cercetă dela cei ce lu încungă ora despre deosebite obiecte, de cari întâmpina in totu pasul ; dela societatea, in care se află elu, primește multe deslușiri ; totuși chiar te și lumina edeverata in spiritul seu, blândetie și amore statornica in anima sea cu desaversare are să-i aduca scola. Fără de școală n'ară pot să societatea omenescă decât o glotă de ignoranti, brutali, varvari, cotropitori crudi ; adeverul acesta lu constată destul de lamurit istoria omenimei. Cautându, adeca la vieta poporelor dela inceputu și pâna in diu'a de adi, vomu astă, ca oricare popor in aceea-si mesură a fostu fericit in lanțu și puternic in afara, dupre cum i au fostu școale de organizate și dotate cu invetatori. Aten'a și apoi Rom'a prin școalele loru au ajunsu la cea mai inalta stare ; clasici loru servescu inca și celor mai cultivate popore moderne, că nesce isvorul nesecate de lumina și fericire.

Din contra, poporele cele fără de școală și adi numai catu vegetă, de că nu ingenunchia sub jugulu, de că nu gemu cumva in lantiorile slavie.

Prea fericite se potu face dura poporele, care nesuiesc la fericire prin cultura și educație.

Poporul nostru se va fericí neincetându, a contribu din respunerii la inmultirea și sustinerea in buna stare a școelor noastre confesionali, prin cari sa isi lumineze și inabilitate tinerimea, razimul betranetilor sele. Esc. Sea Parintele Archiepiscopu și Metropolitul Andrei Baronu de Siauguna, au descoperită acelaidea salutară, și conformu spiritului tempului domitoriu din diu'a de adi, se silesce a dă rezultatul dorit in toate comunele de confessiunea dreptu-credințioasa din dulcea noastră patria. Deci școalele noastre confesionali sporesc, înaintează, și se înaintează cu pasi gigantici la culmea misiunii loru, spre a ne găsi unu viitoru mai bunu, mai fericit. Escentiala Sea urendu, că inv. din archidiaconata sa se desvolteze totu mai bine și mai multu, ca asi să poată corespunde chiamarei loru cu tota demnitatea, dandu pentru acelui instrucționii salutarie, au urenduitu a se tienă conf. inv. in fiecare anu in toate protopopiatele, și se vede din anu in anu la inv. nostri mai mare dezeritate in propunere, împartire, in tratarea cu elevii loru.

Mai incolă și esprima parerea de ren pentru atâtea talente, căte au remasă perduțe prin lipsa de cultura și educație. Avendu inşa acum școalele noastre conf. prin cari ne potem scăpa de orice nefericire, recomenda invetatorilor zelu și abnegare de sene in imprimarea chiamarei loru ; și face inse atenți, că sa nu fie unilaterali ; sa nu cultiveze adeca numai mintea in copilu, lasandui anima impenitita și voită nedeprinsă a face binele ; săndu ca unu omu, carele are numai mintea indopata cu multe cunoștințe, insă inimă și este séca de educație morală religioasă, ne respectandu adeca adeverul, dreptatea și bună cuvintă, departe de a-si

potea induplecă vo'nt'a, sa facă vre-o saptă umana unu atare omu devine mai curențu ori mai târziu periculosu lui insusi, familiei sele, bisericei sele neamului seu și statului.

Omulu cultivat și educat nu se șbate nece odata de pre cararea virtutiei. In tōte schimbările naturei descopere poterea lui Dumnedieu, și istoria astă mān'a lui Ddieu, conducendu sōrtea ómenilor în tratarea cu de aproapele, da de poruncile lui Ddieu cari ilu indreptea sa-si respecteze pre mai mari sei, biserica și statoul și sa lucreze pentru binele comunu; pentru care, spre a se vedé capabilu, că creștinu, rōga pre Ddieu in tōte dilele: „Sa vina imperati'a Ta!“ —

Dupa care incheindu cuventarea, dechiera conserintele de deschise.

Rev. dd. protopopu propune invetigatorilor presenti, sa si aléga unu conduceatoru și unu notariu; și elesu cu unanimitate de conduceatoru dlu directoru alu scólei capitali din Brasovu, G. C. B e l i s i m o s u, iéra de notariu dlu invetigatoru la scól'a cap din Brasovu, I. Dobrea n u l u.

(Va urmă.)

Cronic'a resbelului.

„Independance Belge“ a publicatu in urul seu din 29 Septembre trei corespondintie din Francia, pre care voimale reproduce si noi in estras. Cea dintăiu e din Parisu, a dōra din Lyon, a treia din Tours. Corespondintia din Parisu e scrisa de renumitul aeronautu Nadar si a ajunsu la Brusel'a dela Parisu prin unu aerostat.

Partea cea mai momentosa a corespondintiei:

Parisu.

22 Septembre, 1 ½ óra dimineti'a.

Desi in graba mare, totusi nu a-siu lasă o ocasiune, că acēst'a, fără de a ve inconosciuntă despre noi. Astadi dimineti'a adeca drepțu la po-runc'a regimului primulu meu balonu de depesie, și cunoscu prea bine pre acel'a dintre Echipierii mei (Doruof), care lu conduce, pentru de a nu scă mai nainte, că acēst'a epistola va ajunge la mān'a dvōstra.

Amice! D-vōstra nu a-ti mai cunosce Parisu. Eu sum destulu de betrău, pentru de a-mi revocă in minte cele mai diferinte fisiognomii ale acestui Parisu multiferu. Mi aducu aminte la 1830, amu fostu la éntru 1848 aici, amu vediutu dilele de lūnie, amu fostu de fatia la infriociatulu 2 Decembrie, insa nici odata nu amu vediutu, ce vediu acum. Că prin farmecu s'a schimbato acēsta capitala a voluptatilor. Fia-care omu e inarmat, tōte stradale linisite, tōte pravaliile inchise. In sfacare unghiu alu piatielor, pre tōte bulevardele pre tōte trotărele se vedu din diariul duiei pāna nōptea numai garde mobile și nationale, ocupându-se cu eserciare in arme. Mueri nu se mai

vedu nici chiaru diu'a, nūnicu alt'a, decătu civi, seriosi, tacuti cu arm'a pre umeru. Batalionele, care, cu străile pre spate, se docu necontentu pre santiuri, se intalnescu cu altele care de acoło se rentoreu. Si in totu poporul unu singuru cugetu, o singura suflare: acel'a, de a-si resbuna.

Amu scapatu de unu pericolu teribilu: de armistiul cerutu de regimulu nostru si refusat din partea prusienilor. Acestu armistiul aru si cau-satu resboiu civilu si plebea n'a fostu nici intr-o epoca a istoriei asiā de comunu si de infriociatul incarmata! Teribil'a cingătore a Faubourgilor avea sa faca numai o miscare, pentru de a imbratiosia centrulu si alu sdobi.

Refusarea dlu de Bismack, pentru care Ddieu sa-lu miluiasca, ne-a usuratu respirarea, si indată ce venim ierasi la minte, vedem cu acestu pasiu periculosu alu regimului nostru aduce dreptulu bunu pre care noi nu-lu avem, cându amu intreprinsu acesta lupta reuñitoare, pre partea nostra.

Restul epistolei sunlu unele reflecioni la situația de mai nainte si de facia a Franciei.

Lyonu

A dōu'a scrisore ne da desluçiri interesante despre situația Lyonului, unde pāna căte va dīl nainte a domnitu revoluțione.

„Lyonu, 23. Septembre.

Dupa fortunele dileloru ultime a capatatu ora-siul nostru ierasi o mina relativu linisita.

Poatestea, carea se numea pre sine, „Comune de Lyon“ si transpusse interesele asiā de multu si fără de scopu in spaima, cătu si causēse o emigrare insemnată, a facutu locu făr'a se opune, consiliului municipal alesu. Caracterul votului universal (a căru activitate că vehiculu constituționalu normalu se pote combate) e tocmai ca e unu midiulocu soveranu spre resolvirea criselor mari sociale. Opozitione nu susere, atare lucru e naintea lui revolta. Elu singuru confirma potestatatile publice si le cāstiga autoritate peresistabila. E o adeverata lovitura de statu din partea poporului.

Cu tōte aceste sa nu ne amagim. „Cemune de Lyon“ a fostu formata mai multu din barbati socialisti de cătu din barbati politici; cei dintăiu au totu deun'a pucinu respectu naintea deciselor votului universal, de óre ce ei dīen ca acele sunt produse prin orbire si nesciuntia. Elu cedu la incepțu, pentru de a nu atiția prea tare dispuse-țiunea, conspiresa inse in secretu. Acești eretici au o influența mare la o parte a populației Lyonului. In Croix-Rousse au aflatu capetele tuturor sectelor esilate si uitate asilo, disciplina si ajutorio, acolo se astă Icarieni, Fourrieristi, Egaliteri, Comuniști si alii. Cându sosi seirea despre capitulatiunea dela Sedan, erupse foecu de suptu cenusia. Irratiunea a fostu imensa. Socialismulu din Lyon

nu pardu temporalu: elu se instală sob titul'a republieci in otelul de Ville si-si ridică standardul celu rosu.

Alegerie municipale, la cari au reesitul republiecă moderata cu majoritate enormă, intimidarea capetele republicei rosie, cari credeau, ca li se va lasa locul liberu la alegere său de frica său de sistemul. Inse ei totu nu se dau inca invinsi si se inceră a sterni neincredere in inim'a poporului. Celu mai micu actu de cumpetare se perhoreșceza de ei de atentatu contr'a republicei, de care ei celu mai pucinu se interesă. In intielesulu acesta predara ei liberarea functionarilor regimului precedinte dispusa de consiliulu municipal, cari dupa parerea loru, rosiloriu, s'aru si cuvenit ai acusă singuru din causa, ca a fostu functionari publici.

Tōte aceste septe atitie pre civii inarmati si asiā orasulu e intr'unu felu impertit in dōua castre; in acel'a alu partilor de drosu ale orasului, care reprezinta republiecă moderata, si in La Croix-Rousse, care a devenit de Mons Aventinus alu Socialismului din Lyon.

Intr'aceea Lyonulu in privint'a patriotismului inca nu remâne indereturul altor'a. Numerulu voluntarilor e insemnată, se lucra cu energia la intarzi si la organizația de corperi libere. Intre cele din urma e cea mai insemnată legiunea francisco-polona, a cărei organizatori suntă dōue capete de partita din rascăla ultima polona, coloneli Dombrowski si Wolowski. Legiunea are de cugetu a esmit o proclamație către corpulu prussianu de armata ce sa intregesc din Posen. Comand'a altui corpu de voluntiri se va incredintă famosului general Cluseret. (Acesta intr'aceea s'a arestatu dupa cum ne spune o telegrama mai de curandu.)

Tours.

Corespondintia din Tours anuncia:

Tours, 24 Septembre.

Cu privintia la rumperea negoziilor de pace si la sîstarea alegierilor pentru constituanta e dispuștiunea apasata. Deçi avem a portă resbelulu pāna la un'a — organizația lui e singur'a ocupăciune a regimului.

Scirea despre capitularea Toulului a sositu ieri să'ră si a intunecatul mai tare situația.

Din Strassburgu avem sciri mai bune. Prefectulu denumitudo de republie, Valentiu, a sositu in 19 notându in cetate. Cetatea se tiene inca, insa ajutoriu i-aru si de lipsa.

Regimulu a decis a luă dela tōte jurnalele fără deosebire — interne si esterne — o contributie de 4 centime per numeru.

Iarasi Neutri.

Spiritu politiciu s'a retrasu elu óre din lumea nostra europena? Ai crede acēst'a vediendu lentoare

FOLIORA.

Serbarea de 400 ani dela săntirea monastirei Putnei.

(In 15/27 Augustu 1870.)

Celu mai sacru monumentu din timpulu străucirei nationale, si loculu celu mai scumpu pentru fia-care anima romana este fără indoiala monastirea Putnei (in Bucovina), dedicata maicei Domnului de către eroulu S te f a n u celu mare in anulu 1470. Acestu lacasul ocupă odiniora primulu rangu intre tōte monastirile vechiei Moldove, indiestrata fiindu cu cele mai intinse privilegi; — din sinulu ei se recrutau in vechime metropolitii Sucevei, — in acestu locu sacru diacu osamintile eroului, care a dīdit acēst'a monastire, ale eroului, care este simbolul virtutiei, relegiosităției, eroismului si alu unităției romanismului.

Dupa caderea Bucovinei la Austria s'u Putnei un'a din cele trei monastiri ale tierisiori noastre, cari avura fericire de a nu si secularisate. Inse că alte monumente de gloria strabuna (Cetăținea Sucevei, Moldovita etc. etc.) s'u neglesa sistematicu, spre a se dā pre incetu uitării; astfelu inainte de 48 nu mai poporulu nu scapă din vedere acestu locu memorabilu, venerându cu inim'a sfasiată, dura cu sperantia, in viitoru, memori'a parintelui patrici si alu poporului, a lui S te f a n u c e l u b u n u si săntu, dupa cum lu numesce elu si in dia'a de astadi.

In deceniulu din urma mai cu séma incepù si

clerulu si inteligiunt'a nostra a se ingrigi mai bine de loculu mormentului celu mai mare binefacatoriu alu bisericei, alu tierei si alu națiunei. Celu mai mare meritu in asta privintia lu are nesmintitul actualulu prioru alu acestei st. monastirii, pre venerabilulu d. Arcade Ciupereu, sub a cărei'a conducere intelepta nu numai ca infloresce disciplina monastică, dura cu căru exemplu viu si patrioticu insufla ori si cui interesu si pietate către aceste locuri sante: tōta tendint'a lui este de a redică monastirea si pretiosulu monumentu la insemnetatea ce i se cuvine, — si in acēst'a tendintia nobila este spri-ginitu de unu cuventu ce maritu tōta laud'a. O dovada fōrte eclatanta despre acēst'a este si serbarea de 400 ani dela săntirea monastirei, carea o facu pre spesele sele si alu conventualilor in dīlele de 15, 16 si 17 Augustu st. v. a. c.

Este cunoscutu onor. publicu, ca tinerimea româna academică avea sa aranjeze astfelu de serbare cu o pompa deosebita, si ca s'au fostu adunati spre acestu scopu bani din tōte părțile. Insa pentru situația politica de astadi, comitetulu centralu din Viena a amenatul serbarea pāna la altu anu si acēst'a in timpulu celu mai de pre urma. Ceea ce nu s'a incredintu a o indeplint comitetulu centralu cu tōte pregătirile, a facut'o in parte priorul si conventulu Putnei in modu admirabilu fără pregătire.

Inca din dia'a de 14 Augustu incepura a curge poporul si intelligentia din tōte părțile, incătu cătra săra erau plini de ospeti tōte incapabile, pre-

cum si curtea din lăintru si de afara a monastirei. La 8 óre să'ră vestira trei tuneri inceperea festivităției. Intr'unu momentu sa iluminara tōte locuințele monastiresci si biserica, iera in curte pre langa biserica precum si pre plaiurile romantice din gîru-ru monastirei se aprinseră văsuri mari cu resina. In ferestrele locuinței priorului erau esedinte trei transparente: in mijlocu monumentulu lui Stefanu, calare, incunjurat cu rami de lauri si cu inscripții patriotice in litere tricolori; de a drept'a emblem'a monastiresca cu inscripții religiose; in stâng'a pajor'a austriaca cu bicolorul Bucovinei. Aspectulu intregului era petrunditoriu.

La 8 ½ dete clopotul semnalulu la cina, la care fura ospetali toti fără diferința. La 9 ½ óre incepura a sună clopotele si a bubui tunurile, ca-ci priveghierea cea mare — si luase inceputul. Ea fu condusa de prioru cu asistintia numerosă si dura pāna la 2 óre dupa mediulu noptiei. Biserica re-mase iluminata tōta nōptea.

A dōu'a di (15 Aug.) desu de diminetia s'u decoratul mormentului lui Stefanu cu guirlande si cu conuri de flori si stejari de către damele prezentate intre cari cu deosebire domn'a si domnișoare. Pi-te y (consiliarii de tribunalu din Cernăuți), domn'a si domnișoara Melinti din Romanu si altele. Liturgia incepù la 10 óre si s'u celebrata cu cea mai mare pompa. Predica o tieni parohie prioru ale-gându-si o tema fōrte nimerita (crescerea religio-sa-morală in genere si in deosebi a tinerilor), cari legându de viața si faptele lui Stefanu, o

ore căroru nentri care joca o partita mai teribila
da cătu a nostra.

Nu vorbim de Englter'a care este egoismul
incarnat si care se crede protegata de mari.

Dar Russ'a, cari s'a facut cu atat'a ostensela
unu imperiu pre Baltica, si care a construit St.
Petersburgul precisamente spre a dominta in nordu,
ce asculta ea?

Put-va ea, trebuie ea sa spere ca Pruss'a i
va lasa influenti'a si dominatiunea?

Nu este locu in Baltica si in nordu pentru
trei puteri. Englter'a seu Russ'a voru fi pre
multu deca Pruss'a va fi victoriosa.

En vedeti in marile cari depindu de Europa's
septentrionale trei immense flote in concurentia:
flota engleza, flota russa, flota prussiana? Acesta
nu aru mai fi revalitate, ci indestire; asiá daru
una din trei aru perf negresit. Dera deca Englter'a
si Russ'a suntu nebune de a ezita atat'a, ce
sa dici de Austri'a?

Acesta putere, dupa cea ce scria nu de multa
corespondintele lui Siècle are mai multe de cincis
ute de mii soldati de dilerite origine. Cu doua
sute de mii numai ea aru si la Berlin in cateva
septembani, si drumulu e deschis. Nici odata ea
n'aru putea gasi o asemenea ocasiune de a se res-
buna de Sadov'a.

Vomu trece in silenciu regatele scandinave,
cari d'acum inainte voru fi nadusite intre influenti'a
prussiana si influenti'a russa. Slabiciunea loru,
justifica inactiunea loru.

Dera la ce gandesc Turci'a? Unde suntu
acei cari in viitoru, aru mai putea sprigni rege-
neratiunea sea?

Unde va gasi ea bani pentru imprumutele sale
si flote in totu deau'n'a dispuse a coperti Bosforul
deca marea pulere mediterana, deca Francia cade
intr'o lupta cu Germania?

Voint'a este putint'a. Neutrii sa nu escipese
de situatiunea loru. Aceea pre cari aru avea dupre
resbelu, deca Francia e invinsa, are se fie deplanse
Crediti europeu nu va fi, echilibrul nu va fi base
solide pentru negociatii comuna nu voru fi,
sincera pentru operationi generale. Fie care va
fi la placu celui mai tare. Aceasta va fi ce va voi.

Si nu credeti la vre-o pace durabila.

Nu este pace durabila de catu cu interese catu
si de putinu satisfacute. Germania care nici odata
nu s'a intielesu cu ea singura, nu se va intielege
cu nime candu va fi bata de triumfulu prelinsi
sale unitati. Ea va amenintia din expansiunea sea
totu cei este vecinu seu aproape, Oland'a, Belg'a,
Elveti'a, Franci'a, Itali'a, Ungari'a, Romani'a, Russ'i'a.
Ii va trebui unu spatiu enormu, drumuri si des-
chidetori in tote partile. Sa ne amintim vechiul
imperiu Germanu, opresiunea si ambitiunea incar-

nata, si ca a trebuitu secoli spre alu distrugere:
astfel va fi imperiul germanu alu Hohenzollernilor!

Atunci inzadaru statele Europei aru incercata
sa se onescă. Aru fi pre taridu. Aru avea in
midioecu loru unu careu armatu de cinci-dieci la
sese-dieci milioane de oameni incuragliati de impun-
tatea concistelor.

Atunci adio si la ori ce felu de libertate.
Se poate vedea din scrisorile regelui de Pruss'a ca
crede a avea o misiune. Carea? Elu inca nu o numesce;
dara so poate conjectura pre bine, ca nu e
pre de parte de aceea ei o atribuie suveraniei
calisate contr'a revolutiei.

Ce sorte deci asculta Europa?

In locul acestui tristu aveniru, victoria seu
mai bine salutulu Franciei — caci nu mai suntem
la victorie — aru si o noua era de progresu.

Francia nu amenintia pre nime, nu are tre-
buintia de nime. Ea nu visenza conciste. Ea cu-
noscet mijlocele de a fi mare in pace. Ea a probato.
Ea a probato ca in arte, industrie, sciintie,
ea poate regasi unu terenu demn de ea, si ca
sporirea teritoriale nu-i este de necesitate spre a
putea si utila umanitatii.

Jurnalele din Pruss'a dicu, ca ea nu a statu
de a turburá Europa. Ea a turburat'o negresit
cate odata, dara numai atunci candu a fostu rapita
dupa ei de omeni cu excepitione posedau de glo-
ri'a armelor. Dara ee sa dici de Pruss'a in celalaltu
secolu si de vr'o diece ani incotru? Nime nu
poti sci unde, bata de succesele ei, se va opri
politica absorbata alu dlni de Bismark.

Cele de pre urma porturi ale Danemarcei, cele
nopte milioane de germani din Austri'a, locuri de co-
merciu pre Adriatica, Colonii, o mare marina de
resbelu, ieta numai de catu ceea ce va voi noua
imperiu germanu, parvenitii suntu grabiti de a se
bucura de tote.

Astazi prusii multiamescu Saxoniei atat'u de ui-
tator'e catra noi, Bavaria, Badulu pre care l'amu
imbogatit pre multu, Wurtembergulu, Meklenburgulu
si cele-lalte mici satelite ale astrului Hohen-
zollern. Dara candu prusii nu voru mai avea trebun-
tia de ele li se va face ceea ce s'a facutu po-
porsului germanu in anul 1815.

Acestu'a se promisese libertatea, i s'a datu
sclavagiul. Principiloru cunisiti li sa promite cresc-
cerea teritoriului; nu voru si de catu umili feuda-
tori!

(Siècle).

X Academia romana.

A doua sieditia publica a societatii academice romane, avu loc Luni la 14 ale curentei; sub presedintia I. S. Domnitorului presedinte de onore alu societati. Publicul era putinu nume-

rosu: studenti din tote facultatile si din licee erau
acei cari alergara pre acelu tempu cu ploue, pu-
cini profesi si ocupau pre ici colo cate unu locu in
sal'a senatului printre cari prestritia cate unu func-
tionario seu altu membru din societatea nostra.

Siedintia se deschide la 1 si 1/2 ora dupa
amidi candu sosi I. Sea Domnitorului. D. presie-
dinte alu societati tienu urmatorul discurs:

Pre inaltitate Domne,

„Membrii societati academico romane suntu
adancu miscati de distins'a onore ce li se face prin
presenta M. Tele, angustulu patronu sub ale caru
auspice s'a insintatu acestu institutu emina-
minte nationale, ei vedu intr'acestu actu de viu in-
teresu pentru lucrurile societati o garantia dintre
cele mai tari pentru prosperarea ei, si saluta din
anima venirea Marii Tele in mijlocul loru.“

„Sa traesc Mari'a Ta?“

Mari'a Sea Domnului a respunsu;
Domnitoru,

„Me gesescu totod'e-un'a cu o noua placere
intre d-vostra. Chiamti a fi paditorii thesauriloru
intellectuali ale Romaniei, sunteti meniti a desvoltati,
departe de agitatiunile febile unor aspiratiuni ne-
copte, adevaratele fortie ale nationei si a raspanditi
in poporu, prin exemplulu ce dati, convictionea ca
in temporile moderne o munca conscienciosa si cu-
getari serioze suntu singure in stare de a da unui
Statu putere si vietia.“

„Este dreptu ca greutatile ce incepurile ori-
carei intreprinderi intalnescu, au fostu cauza ca lu-
crurile d-vosstre nu au ajunsu la numerul de opuri
folositore ce, altfel, aru si fostu produse; vii-
toriul insa va proba ca increderea ce tiert'a a pusu
in luminele si activitatea d-vostra a fostu basata
nu numai pre sperantie, ci pre o adeverata aprecia-
tione a insusirilor ce ve distingu.“

Publicul aplauda acestu discurs, dandu-se
cuventul apoi d. Macsimu, celi raportul despre
mersulu si starea societati in acestei trei ani. Din
acestu raportu se vede cu cate difficultati a avutu
de a se lupta societatea, matindu-i-se acestea si
prin dimisionarea alor doi membrii si a unui din
presedintia societati, care nici ca se presintabila
vre o sieditie in estu anu. Fia si acestu ca o
proba dinaintea tutoru romanilor despre usuriasa
cu care se au unu omeni la noi satia cu cele mai
vitali cestioni nationale, usuriasa pre care nativitatea
nici una casu n'o poate uitata.

Pre langa acestea sa mai acumulara absen-
tarile fara motivu a unor'a. D. canonie Cipariu ni
se spune ca estu anu a fostu impededat do gravu
morbu, membrii din Bucovina a fostu impededat de
Camera, iera d. Nicolau Ionescu, pre langa cele
doue depesie ce a trimisu Academiei, anuntandu-o
ca va veni totu-si nu s'a presintat. D. Ionescu
dela sieditie parlamentare scimu ca nu-lu poto-

re o ecsecula cu tactul celu mai finu si cu insu-
fletirea cea mai gingasia: aplausul celu mai entu-
siasticu lu secera jun'a declamatoria prin declama-
rea, la care s'a provocata prim unu toastu din partea
unei tenere adusa in onorea si inalt'a chiamare
a damelor romane, facandu elusione la scen'a dela
portile Neamtului intre domna Mari'a si Stefanu
celu mare.

Celu mai insemnatu momentu alu serbarei s'a
in 16 Augustu la liturgia si parastasulu pentru
Stefanu. Parastasulu se facu dupa liturgia in foci-
siorulu bisericei, unde se afisau mormentulu. Era
asiediatu langa mormentu unu pomu gigantich (col-
ivia, colaci, ramuri de statife, vinu etc.) si pre
langa densulu in semicercul uno siru de 24 prenti
in ornato de doliu. Preotii si publicul aveau in
mani cate o luminare. Cantarile falnice si doioste,
ale ceremoniei te patroneau pana la suslui, dar
inca si mai tare vediendu cum isi depunea la mor-
mentu poporul sacrificiale sale pietose si modeste:
luminari, flori si tamale aprinsa. La rugacionea
de deslegare, carea o ascultau toti in genuchi: 'i
storcea lacrimi glasulu usioru alu poporului: „Dom-
nedieu sa lu odihnesca la drept'a sea, ca dreptu si
buna domn'u a fostu“ atat'u de via traiesce in
popor, amintirea marcelui Stefanu! Seriositatea
momentului se inaltia inca prin sunetul jaluicu alu
clopotelor. — „Dormi in pace umbra maritia.“

Dupa parastasu urma prandiu imbinat cu
panachida (prasnicu) dupa datin'a strabuna: fisare
participatorii capetă spre amintire cate unu oleacu

si o luminare. De asupra mesei stralucea portretul
lui Stefanu, decorat cu dame cu giurande si
canune de flori. La acestu prandiu decursera tote in
cea mai mare seriositate.

Dupa prandiu incep petrecerea vesela si cor-
diala atat'u in localitatele preotului catu si in chilele
calugarilor, geniulu democraticu alu lui Stefanu
parea, ca a cuprinsu tote animile, caci dis-
paruse ori si ce disertantia de stare si conduita; toti
se miscau ca fiii unui parinte, in amore, fratiestate
si insufletire. Spre acest'a precum si spre tote cele
petrecute inainte contribui forte multu amabilitatea,
ospitalitatea si tactul celu raru de conducere alu
parintelui prioru. Abia luni in 17 Aug. incepura
a se streceră ospetii pre a casa, si puteai observa
pre facia fia-cărui catu de greu i veniea or'a de
despartire.

Se despartira toti cu anim'a grea, dara cu su-
fletulu plin de multi amiri si insufletire, si cu
esperanta via, cumea in anul viitoru va ajuta
ceriulu, ca se pota cantă in acelasi locu sacru cu
laudatulu poetu alu natiunii, V. Alecsandri:

Pre timpulu vijelilor, Cuprinsu de unu sacru doru,
Visat unirea Daciei, Cu-o turma si-unu pastoru...
O! mare umbra eroica, Privesce ti visulu tau:
Uniti suntemu in cugete, Uniti in Dumnedieu!
G. B. „Albin'a.“

nimicu impedecă, chiar postulu de profesorul celu ocupă la Iasi și-lu suplinesc prin alta persoană numai să numai că se poate face datoria de reprezentant al națiunii: combatendu cu focul care îl caracterizează, ministeriale, și să susținendu-le, după cum a facut este anu cu ministeriul lui Epureanu.

Dupa atingerea acestor de către d. Macsimu d-sea vorbi despre impreuna sondurilor societăției și despre dictionarul care, împărându-se între membrii după literă va apărea mai curând. Dupa d. Macsimu urmă la tribuna eruditului Baritiu vorbindu despre importantia istoriei la Români, și mai verosu asupra istoriei românilor. Istoria anilor cei mai recenti și plin de învățământ, istoria anilor 48—49 nu o avem, care este o mare lipsă în literatură noastră. Pentru acestu scop s-a instituit o comisie din sinul societăției, cu scopul de a aduna actele relative la această și-a o compune. Au fostu unii, după cum dice d. Baritiu, car erau gata de a publica un astfel de opus, însă i-a impiedicat persoanele care au jucat roluri triste în acele tempuri, să cari traescu inca; spre a nu atinge pre unii că acesta în viață să ameneatu publicarea acestei istorii.*

Siedintă se radica la 3 ore postmeridiane. În Sea Domnitorului, după aceea bine-voi a vorbi cu mai mulți insă dintre membrii Academiei.

„Inform.“

De lângă Rupea 10 Sept. 1870.

Adeverul celu mare, ca cultură cea adeverată intelectuală și morală este primul postul, ce se recere dela omenește, și fără de care cultura nu poate exista. — Ieră apoi, ca respondeții unei altare culturale suntu în inteleșu mai strânsu preotii și învățătorii poporului, acestu asertu ieră-si credu, ca cuprindă în sine totu adeverul. Si pentru că sa mi intereseau mai tare asertul, voiu aduce înainte o săptăimplinită, care pre lângă aceea, ca și mai intâi săptămorală creștină, cuprindă în sine totu-o dată și vointia de a progresă în cultura.

Inca în luna Februarie a. c. parintele Nicolae D. Mircea, parochu gr-or. în Merchiasă, scaunul Cohalmului, din impregiurările, ce se vor arăta mai josu, să hotărîtă, a dă instrucție priuata la 2 elevi gimnaziști din Draosu scaunul Coahalmului. Acești elevi au frecuentat clasa I-a și semestru I-iu din clasă a 2-a gim. la gimnasiul rom. or. ort. din Brăsău, însă erumperea unui focu înfricosătă în satul Draosu, acum suntu doi ani, carele născutu pre nici un bietu română, și în urmă cărora bietelor români nu le-a remasă altă, decât tristele rămasită cenusiarie; o asemenea intemplare, educătorul de saracie, a sălăpă pre parinti elevilor amintiti a-i intrerupe de a mai umblă la școală, ceea ce și intemplându-se în iernă trecută parintele resp. susu amintită, din interesul înaintării în cultura, a aflatu de bine a dă instrucție privată elevilor, ca în tempul acestu să nu se strice elevi și de a nu fi apti pentru școală previsorii.

Astfelu în urmă unei instruiri de vrăo căteva luni merge parintele N. D. Mircea în dilele trecute cu elevii sei la Brăsău, pentru de a face cu acestia esamenele din studiile obligate. Si asi unul facu esamene din studiile prescrise pentru a 2-a cl. gim., ieră cela-laltă astfelin fu pregătitu în cursu de 7 luni de parintele deșu și mintiu, înălțu cu succesu bonu, facu esamenele pentru sem. II-lea din cl. a 2-a și pentru amendouă semestrele din clasă a 3-a gim., promovându-se deodată în cl. 4-a gim. — Fără de a mai vorbi multe, credu, ca fișe cine, carele se va interesa de progresarea poporului seu în cultura, va afirma sinceru, că d. parintele Mircea pre lângă înținirea oficiului seu de parochu ceea, că e o povara destulă de mare pre- cū si a altoru învățătorie ale sele, — prin nobilă faptă din cestiu, a arătat și documentat des- tulu de învederă interesul și zelul, ce are de a învăță români cu totu deadinsula la școală, dura- nu de a se strică dela școală.

M. R.

Varietăți.

** Famili'a luându notitia despre apelul Reuniunii sodalilor români și pare că e

*) Ce modestie! cine aru fi credutu atâtă abnega- tione de celu ce scriea cătă pre la 1865—1866?

R. „T. R.“

bombasticu și neinteleșu, înălțu pentru partea din- tău a acestei severe recensioni nu aru trebui să se spărie „Famili'a, ca Reuniunea are să-i strice mi- seră, pentru că a scrisu odată avendu învățătoria și cine să cîndu-i se mai da ocazia pre cîndu „Famili'a bombăză pre tota septembra cu pre- inteleșele, dura de multe ori neexplicăvarele și ne- calificăvările conversațiunii cu cîtitorile. Destul acum de va fi lipsă mai multă.

Unu amău alu „Fam.“ și Renn.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegraful Romanu“.

pre patraviu din urma (Octombrie) — Decembrie alu anului 1870. — Pretiulu abonamentului pre 1/4 anu e:

Pentru Sabiu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Târgu Mureș și Monarchia austro-ungurească 2 fl. v. a.

Pentru România și strainatate 3 florinti.

DD. abonanti suntu rugati a nu întârziu cu tramitera prenumeratunilor.

Adretele ne rogămu a se scrie curat, și epistolele de prenumeratiunea năse tramite francate — adresându-le de dreptul la

Editură „Telegraful Român“ în Sabiu.

Concursu.

Devenindu statuina de învățătoriu în comună Sura Mare lângă Sabiu, să deschide concursu pâna în 10 Sept. v. pre lângă urmatorele emoluminte:

1. Cortelul liberu

2. Salariu anualu 100 fl. v. a. și dela individulu cu fii de școală ună Pita.

3. Lemne trebuincioșa.

Dela concurrentii la acestu postu, sa cere sa fia gr. or. absolutu pedagogu, ori teologu și cu purtări morale bune.

Documentele concurrentilor să se asternă la sc. protopresveralu a tract. II gr-or. a Sabiu.

Sabiu în 20 Septembre 1870.

I. Popescu
Protopresviteru

73—1

Concursu.

Devenindu statuina de învățătoriu în comună biserică gr-or. din Nocrichiu vacanta să scrie concursu.

Lăsa impreunata cu această statuina este:

1. in bani, gata din led'a biserică 80 fl. cu sperantia de a se mari pâna la 100 fl. v. a. pentru princi de locu ieră pentru alti după cum se va stipula de învățătoriu.

2. Cuarțul liberu în localitățile școalei.

3. Lemne de ajunsu.

4. Pamant de legumi în gradină școalei.

Doritorii de a ocupă această statuina au să-si asternă recursele la comitetul parochial din Nocrich pâna în 20 Octombrie a. c.

Aretendu

purtarea religioșă și morală — zeul spre înaintarea învățătorilor, — ca suntu de releg. gr-or. pedagogi absoluti și versati în cantările bisericescă,

Cări voru avea testimoniu despre absolvarea gimnasiului inf. voru avea în tactate.

Nocrich 20 Sept. 1870.

74—1

Comitetul parochial.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de învățătoriu din comună Apoldulu-Mare să scrie concursu pâna în 14 Octombrie a. c. c. v.

Emolumintele acestei statuini suntu:

80 mesuri (ferdele) grâu, cortelul bunu, și lemne de ajunsu.

Doritorii au de a-si asternă cererile loru instruite cu atestatul de botezu și despre absolvarea cursului ped. în Sabiu la comitetul parochial din susu numită comună.

Apoldulu-Mare 20 Sept. 1870

75—1

Ioanu Craciun
Parochu gr-or.

Concursu.

La scolă populară elementară gr.or. din Darște Brăsău a devenit vacante postulu învățătorescu, cu care este impreunat unu salariu anual de 130 fl. v. a. pre lângă quartiru de locuință și lemne de focu.

Doritorii de a ocupă acesta statuina suntu poftili, că recursurile loru, înzestrare cu documentele înaltu prezise despre calificăvările și purtarea loru morale și politica — pâna în 12 Octombrie a. c. st. v. sa le asternă preonoratului domnului protopopu Iosifu Baracu în Brăsău.

Darște 19 Septembre 1870.

Comitetul parochial gr-or din Darște Brăsău
76—1 Tom'a Bersanu
Parochu și presiedinte.

Concursu.

Pentru trei stipendi din fundația reposatului Episcopu Vasiliu Mog'a, și adeca:

unu stipendiu de 200 fl. v. a. menit pentru studenți la vre-o Universitate său la vre-unu politehnicu afară de patria — care s-a fostu conferitu gimnaziștilui absolutu V. Michaila, dar' capătându altu stipendiu mai mare, i s-au detrasu,

două stipendii a 50 fl. v. a. menit pentru gimnaziști și studenți la școale reale, — se scrie prin acesta concursu.

Doritorii de a concurge la aceste stipendii au de a-si ascerne la consistoriul archidiocesanu gr. or. în Sabiu pâna în patru septembrii dela datul de fată su-plicele loru provedeute cu următoarele atestate, și anume:

1. ca suntu români de religiunea gr-resariteana;
2. ca au o purtare morale deplinu corespondențe și ca facu sporu bunu în studiile loru;

3. ca suntu lipsiti de mijloace, și ca nu mai au din vre-o alta fundație nici unu stipendiu.

Aceia, cari voru documenta, ca stau în vre-o relație de rudenie cu reposatulu in domnul episcopu Vasiliu Mog'a — conformu unei clausule fondationale — avendu de altimbrene susu-amintitile condiții, voru fi preferiti.

Sabiu, din siedintă consistorială tenuă în 19 Septembre 1870.

(77—1)

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de învățătoriu din Comuna Brănești se scrie concursu pâna la 25 l. c.

Emolumintele acestei statuini suntu:

- a) 100 fl. in bani gata;
- b) 70 mesuri (ferdele) bucate, jumătate grâu;
- c) 2 mesuri mazare;
- d) quartiru liberu cu crădina frumosă și lemne pentru incalditul școlei.

Doritorii au de a-si asternă cererile loru instruite cu atestatul de botezu și despre absolvarea cursului pedagogicu, său amintitul, în Sibiu, la comitetul parochial din susu numită comună.

Brănești 14 Septembrie 1870.

Nicolau Murariu, antistete comunala in numele comitetului parochial.

72—2

Concursu

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din protopresveralu gr. or. Zlatna de Josu, se deschide concursu pâna la 24 Septembrie, a. c. in următoarele comune:

1. Buciumu Satu, impreunat cu salariu de 160 fl. v. a. cortelul și lemne,
2. Buciumu-Cierbu, cu salariu de 100 fl. v. a. cortelul și lemne.
3. Buciumu-Muntariu, cu salariu de 100 fl. v. a. cortelul și lemne,
4. Rosia de Munte, cu salariu de 120 fl. v. a. cortelul și lemne, și în
5. Ciuruleas'a, cu salariu de 80 fl. v. a. cortelul și lemne.

Doritorii de a ocupă unul din acestea posturi, au de a-si instruia petitionile, cu documentele, a) ca suntu români de religi'a gr. or. b) ca au absolvat cursul pedagogicu, său clericalu, c) ca sciu cantările bisericescă, și au portare morală exemplu.

Concursul, suntu de a se substerne subscrisului inspectoratului scolaru, pâna la tempul mai susu preșiptu.

Abrudu în 8 Septembrie 1870.

Inspectoratul districtualu, alu școalelor române gr. or. din protopresveralu Zlatnei de Josu.

72—3

Bursă de Viena.

Din 23 Septembrie (5 Oct.) 1870.

Metalicile 5%	56 75	Act. de creditu	256 25
Imprumut. nat. 5%	66 25	Argintul	122 25
Actiile de banca	715	Galbinul	5 94